

Skogsprett AS
Storåveien 53
4321 SANDNES

Att.:

Saksbehandler: Ingunn Diex Rognes, 22995931
Vår ref.: 24/1388-8
Deres ref.:
Dato: 11.10.2024

Tilsynsrapport med vedtak om pålegg

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) utførte et tilsyn av Skogsprett AS. Tilsynet ble gjennomført som stedlig tilsyn hos Skogsprett AS. Åpningsmøte og sluttmøte ble avholdt 7. september 2024.

Vårt revisjonslag bestod av Ingunn Diex Rognes (tilsynsleder), Ronny Angel Løvstad (medrevisor) og Bård Anders Rounge (observatør).

Fra virksomheten deltok Steinar Bødtker (stedlig leder) og Michael Catrambone (driftsleder).

Tema for tilsynet var:

1. Risikovurderinger av driften av klatreparken
2. Kompetansekrav og opplæring av driftspersonell
3. Instruks for driftspersonell
4. Kontroll og vedlikehold
5. Hendelsesrapportering
6. Beredskap og redningsøvelser
7. Årlig uavhengig teknisk kontroll av klatreparken

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Skogsprett AS har en klatrepark som fremstår som oversiktlig. Personalet var årvåkne og ga gode instruks til gjester som klatret rundt i parken. Driftsleder gav oss en god demonstrasjon på sikkerhetsopplæringen før gjestene får utlevert utstyr og får mulighet til å klatre fritt i høydeparken. Mye av kunnskapen om drift, kontroll, vedlikehold og oppfølging i høydeparken avhenger av to personer. Dette medfører at det kan være utfordrende for virksomheten å kunne

drive sikkert dersom en av disse personene, eller begge personer er utilgjengelig for Skogsprett AS.

Virksomheten har mye dokumentasjon på plass, men ettersom det opereres med rutiner og dokumentert på to språk, har dere en ekstra utfordring med å sørge for at begge språkversjoner alltid er oppdatert og likelydende. Det var også uklart om de rutinene som brukes for drift og vedlikehold stammer fra leverandøren eller ikke.

Tilsynsrapporten inneholder tre vedtak.

Vi har ikke mottatt kommentarer til innholdet i utkast til tilsynsrapport.

Vedtak

1. Vedtak om dokumentasjon av risikovurderinger

Vi har fattet følgende vedtak:

Skogsprett AS må lage rutiner for å jevnlig gå igjennom og oppdatere risikovurderingene for virksomheten samt gjennomføre en ny risikovurdering av driften.

Kopi av rutinen og den nye risikovurderingen må sendes til oss **innen 1. november 2024**

Hva regelverket sier

Tivoliforskriften § 2-11 tredje ledd bokstav c sier at sikkerhetsstyringssystemet skal inneholde en beskrivelse av hvordan jevnlig risikovurderinger og de tilhørende handlingsplanene skal gjennomføres. Etter § 2-12 er det et krav at risikovurderinger gjennomføres i tråd med anerkjente metoder, og at avvik skal være en del av grunnlaget for risikovurderingene.

Hva vi fant under tilsynet

- Risikovurderingen dekker ikke alle relevante farer. Det foreligger to risikovurderinger, og den ene følger ikke anerkjente metoder.

Vår vurdering

Regelverket sier at dere må beskrive hvordan risikovurderinger skal gjennomføres og at dere må sikre at det gjennomføres regelmessig gjennomgang av risikovurderingene. Hendelser og avvik skal være del av risikovurderingene.

Under tilsynet fant vi at dere ikke har oppdatert risikovurderingen deres på en stund. Gjeldende versjon av sikkerhetsstyringssystemet er fra januar 2023, men det ble opplyst at det ikke ble gjennomført en gjennomgang av risikovurderingen da. For å sikre at det gjennomføres risikovurderinger jevnlig at disse er skriftlige og datert, må dere ha en rutine som beskriver hvordan dette skal gjennomføres hos dere. Selv om gjennomgangen av risikovurderingen ikke resulterer i at det gjøres endringer, så må det dokumenteres at gjennomgangen er utført.

Manglende rutiner for å oppdatere risikovurderinger er et avvik fra tivoliforskriften § 2-11 tredje ledd bokstav c.

2. Vedtak om å oppdatere rutine for varsling og rapportering

Vi har fattet følgende vedtak:

Skogsprett AS må oppdatere sin rutine for rapportering av uønskede hendelser til Statens jernbanetilsyn, og inkludere varsling til Statens Havarikommisjon.

Skogsprett AS må oppdatere rutinen for intern avviksregistrering til å omtale registrering av hendelser.

Dokumentasjonen må sendes til oss innen **1. november 2024**.

Hva regelverket sier

Sikkerhetsstyringssystemet skal beskrive avviksrutinene til virksomheten, dette står i tivoliforskriften § 2-11 tredje ledd bokstav b.

Tivoliforskriften § 2-6 krever at virksomheten en ved ulykke med ikke ubetydelig personskade, straks varsler politiet. Ved en ulykke eller alvorlig hendelse skal Statens havarikommisjon varsles straks. Begge skal varsles muntlig så raskt situasjonen tillater det.

I tillegg stiller tivoliforskriften § 2-7 krav til at virksomheten skriftlig rapporterer ulykker og alvorlige hendelser innen 72 timer samt hendelser innen 8 dager. Rapportering sendes inn via skjema på SJT sine nettsider, og SJT rapporterer ulykker og alvorlige hendelser videre til Statens Havarikommisjon.

Tivoliforskriften § 1-3 bokstavene c, d og e definerer ulykke, alvorlig hendelse og hendelser slik:

«I denne forskriften menes med:

[...]

- c. ulykke: en uønsket eller plutselig hendelse eller en bestemt rekke slike hendelser som fører til død eller alvorlig personskade eller betydelige materielle skader på eiendom eller på miljø, og alle andre lignende ulykker
- d. alvorlig hendelse: en uønsket hendelse som under andre omstendigheter kunne ha ført til en ulykke
- e. hendelse: enhver annen uønsket hendelse enn en ulykke eller alvorlig hendelse, som har sammenheng med driften, og som virker inn på driftssikkerheten»

Hva vi fant under tilsynet

- Intern avviksregistrering: registrerer ikke hendelser, kun alvorlige hendelser og ulykker
- Rapportering til SJT: rapporterer ikke hendelser til SJT
- Har ikke rutine for å varsle SHK ved alvorlige hendelser og ulykker
- Rutinene for rapportering til SJT er mangelfulle på ansvarsfordeling og hvordan rapportering skal skje

Vår vurdering

Etter en endring i tivoliforskriften som trådte i kraft 1. januar 2024 skal Statens havarikommisjon varsles straks ved ulykker og alvorlige hendelser. Dette er en muntlig varsling som skal gjøres så fort situasjonen tillater det.

Tilsvarende så skal ulykker, alvorlige hendelser og hendelser rapporteres til SJT på et bestemt skjema. Dette er en skriftlig rapportering som gjøres i etterkant av hendelsene.

Avviksrutinen skal vise hvordan avvik registreres internt i virksomheten, hvordan de følges opp og lukkes. Rutinen skal også hjelpe virksomheten å følge opp rapporteringskravet til Statens jernbanetilsyn og den muntlige varslingsplikten til Statens Havarikommisjon ved alvorlige hendelser og ulykker.

Skogsprett har ikke rutiner for å varsle Statens havarikommisjon ved alvorlige hendelser og ulykker. Rutinen for rapportering til SJT er mangelfull og vil ikke sikre at rapportering faktisk skjer. I det interne avvikssystemet har det ikke blitt registrert hendelser, kun alvorlige hendelser og ulykker.

At virksomheten har mangler i rutinen for intern avviksregistrering, og i rutinen for varsling og rapportering, er et avvik fra tivoliforskriften § 2-6 og § 2-7 jf. § 2-11 tredje ledd bokstav b.

3. Vedtak om å oppdatere sjekklister for kontroll og vedlikehold

Vi har fattet følgende vedtak:

Skogsprett AS må gå igjennom og sikre at sjekklister for kontroll og vedlikehold inneholder alle punkter som leverandøren har beskrevet at skal sjekkes.

En bekreftelse på at dere har gjort en gjennomgang og en beskrivelse av hvilke oppdateringer som er utført i sjekklistene må sendes til oss **innen 1. november 2024**.

Hva regelverket sier

Virksomheten må ha rutiner på plass for regelmessig kontroll og vedlikehold.

Tivoliforskriften § 3-5 krever at virksomheten skal ha rutiner for kontroll og vedlikehold. For innretninger der det finnes en beskrivelse av kontroll og vedlikehold fra leverandøren, skal denne beskrivelsen som et minimum følges. I tillegg skal virksomheten vurdere om det trengs ytterligere kontroll og vedlikehold, eller kortere intervaller enn det leverandøren har anbefalt.

For innretninger der det ikke finnes beskrivelser av kontroll og vedlikehold og intervaller fra leverandøren, skal det gjennomføres daglige, ukentlige og årlige kontroller. Minst hvert femte år skal det utføres en hovedrevisjon. Kontroll- og vedlikeholdsarbeidet skal utføres av kvalifisert personell og være lagt opp slik at det forebygger ulykker og alvorlige hendelser. Utførte kontroller og utført vedlikehold skal være dokumentert.

Hva vi fant under tilsynet

- Planlagt vedlikehold følger ikke instruksjoner fra leverandør. Mangler disse instruksene.
- Har noen egne sjekkpunkter som gjøres med faste intervaller
- Arboristrapport fra årlig teknisk kontroll har flere påpekninger om trær som er i dårlig stand. Har noen kontrolltiltak som følge av dette
- Daglig kontroll: sjekklister er laget av virksomheten basert på klatreparkstandard og lokale forhold. Mangler beskrivelse fra leverandør
- Mye erfaring og ansvar på noen ansatte. Noe mangler i beskrivelse av hva når og hvordan kontroll og vedlikehold skal gjøres

Vår vurdering

Utgangspunktet for hvilke kontrollpunkter som skal sjekkes og med hvilken hyppighet følger de beskrivelsene leverandøren har gitt. Disse beskrivelsene hadde ikke virksomheten fått. Skogsprett er en relativt ny klatrepark, og leverandøren er innom årlig og gjør en årlig kontroll. Det bør derfor være mulig å få tak i beskrivelser av nødvendig kontroll og vedlikehold. Det var ikke tydelig hvorvidt parken driftes på bakgrunn av leverandørens beskrivelser eller ikke, og disse beskrivelsene kunne ikke fremlegges.

Det er bra at lokale forhold ved denne parken er tatt inn i de forskjellige sjekklister. Men det at kontrollpunktene ikke som et minimum inneholder de punktene leverandøren har beskrevet er et avvik fra tivoliforskriften § 3-5.

Andre forhold

I parken er det skilter med beskrivelser som forklarer hvordan brukerne skal komme seg videre til neste hinder. Alle disse skiltene er på engelsk, og kun med tekst, ikke bilder eller illustrasjoner. Kravet i forskriften er at skiltene skal vise på en kortfattet måte hvordan innretningen skal brukes. Det er ingen konkrete krav til skiltingen i forskriften utover dette, men standarden for høydeparker inneholder beskrivelser. Det vanlige for slike skilt er piktogrammer som med bilder viser hvordan man skal klatre.

Formålet med skilting er å vise publikum hvordan de skal bruke innretningen, og for en klatrepark vil det være relevant å vise hvordan det neste hinderet skal forseres. I dag viser dere dette med tekst på engelsk. Klatreparken tilbys til personer over 110 cm, og det kan ikke forventes at disse kan lese og forstå instruksjoner gitt på engelsk.

Vi fatter ikke noe vedtak rettet mot denne skiltingen, men veileder at det kan tas inn i risikovurderingen deres som et område dere kan vurdere.

Vi viser til våre veiledere om rapportering av uønskede hendelser til SJT:

<https://www.sjt.no/fornyelsesinnretninger/rapportere-og-varsle-om-uonskede-hendelser/rapportere-uonskede-hendelser-fornyelsesinnretning/>

Om risikostyring og fareveileder for risikovurderinger (oppdateres med høydepark om kort tid)

<https://www.sjt.no/fornyelsesinnretninger/veiledning-fornyelsesinnretning/fareidentifisering/>
<https://www.sjt.no/fornyelsesinnretninger/veiledning-fornyelsesinnretning/veileder-om-risikostyring/>

Meld dere gjerne på vårt nyhetsbrev for å få aktuell info <https://pub.dialogapi.no/s/2bceefc8-3d5c-49fc-9e4b-f9091ac5c5bc>

Klagefrist

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

11.10.2024

Øystein Ravik
Avdelingsdirektør

Ingunn Diex Rognes
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

Lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven¹) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Vi varsler om at vi vil fatte vedtak etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven²) § 16.

Vedtak om pålegg om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i lov om fornøyelsesinnretninger §§ 14 og 15.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova³ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Angi saksnummeret når dere kontakter oss.

¹ Lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven) LOV-2017-05-22-30

² Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-1967-02-10

³ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2006-05-19-16